Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1073 — NGÀY THỨ BẢY 18 FÉVRIER 1922 — NGÀY 22 THÁNG GIÊNG ANNAM NĂM NHÂM-TUẤT — M.M THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE: NGUYỄN-VĂN-CỦA
TÉLÉPHONE : 208
Adresse télégraphique : LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	Nơi gần	Nơi xa
Một năm	12$00	15$00
Sáu tháng	6$50	8$00
Ba tháng	3$50	4$50

BÁN LẺ MỖI SỐ... 0$05
Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

DEPOT LÉGAL INDOCHINE No 63

POUR LES ANNONCES s'adresser à Saigon: aux Bureaux du Journal
Hanoï: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn
Paris: chez M. M. Mayence 4 bis 9, rue Tronchet

Les traités à forfait pour les insertions de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

南中日報合辯新省六

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

QUỐC TRÁI

ĐẶNG KHOẢN TRƯƠNG CUỘC KINH-TẾ TRONG CÕI ĐÔNG-PHÁP

Vì muốn giấy tờ gởi đến các xứ cho kịp (nhứt là xứ Lèo) nên định lại ngày 5 mars khởi cuộc quốc-trái cho đến 25 mars 1922.

Thế thì kể từ *ngày 5 mars cho đến 25 mars 1922* **sẽ mở cuộc quốc-trái bạc đồng. Quan Toàn-quyền tổng thống Đông-Pháp được phép mở cuộc quốc-trái nầy theo chỉ dụ ngày** *8 octobre 1921* **và theo thể lệ trong lời nghị-định của quan Toàn-quyền** *ngày 11 octobre 1921*. **Cuộc quốc-trái nầy mở ra chỉ để làm cho hoàn-thành đường xe-lửa từ Vịnh tới Đông-hà, mà vẫn là một việc làm thứ rất cần ích, tiện cho sau nầy sẽ mở cuộc quốc-trái khác nữa trong các xứ ở miền Đông-Pháp, đặng khoáng-trương các cuộc kinh-tế cho thành-thuộc và xứ Đông-Pháp mượn đường quốc-trái, lấy của-cải của dân chúng mình trong xứ mà làm thế-lực kím-tiền, căn ích trong việc thi hành các cuộc to-tác.**

Thể-lệ về cuộc quốc-trái nầy kể như vầy : Vé vay mỗi cái là 50 chục đồng, thỏi hỏi lại nội trong hạng ba mươi năm là lâu hơn hết, lại thỏi bằng số trúng theo bực định kể ra dưới đây. Mỗi năm có 4120 vé thỏi hỏi lại, ba tháng xổ số một kỳ, kỳ ba tháng đầu và kỳ ba tháng thứ ba, thì có một vé trúng được 10.000 đồng ; một vé trúng 1000 đồng ; 12 vé 500 đồng ; 1016 vé 100 đồng. Còn kỳ ba tháng thứ nhì và kỳ ba tháng thứ tư, thì 4 vé trúng 1000 đồng ; 26 vé 500 đồng ; 1000 vé 100 đồng.

Trước khi phô các phần lợi cho kẻ có vay trong cuộc quốc-trái nầy rỏ biết, thì người nên sánh mà coi vốn vay chẳng nhiều mà số trúng lại định nhiều hơn hết, từ xưa chưa có cuộc vay nào bền chánh-quốc dám bì.

NAM-KỲ TỐ XƯNG TRUNG NGHĨA

義忠稱素圻南

Xét cho kỹ thì dân Nam-kỳ vẫn là một thứ dân có trung nghĩa nhiều, nên ngày trước Đức Cao-hoàng mới tặng cho một câu « *Nam-kỳ tố xưng trung nghĩa* ». Thật là vinh diệu thay ! qui-hồ thay cho dân Nam-kỳ, nhờ tấm lòng hiếu nghĩa, mà được cái thinh danh ngàn năm không mục. Ấy vậy ai là dân Nam-kỳ, nghe lời tiền để tặng khen như thế, mà không dấc chí, và không muốn giữ gìn tấm lòng hiếu nghĩa đừng cho mòn-mỏi, đừng cho đổi thay, hầu ngẩm non sông không hổ thẹn sao ?

Xưa kia đối với nước-nhà, dân Nam-kỳ ta biết giữ tròn nghĩa-vụ đến nay lại có một dịp thử coi dân Nam-kỳ hỏi còn hiếu nghĩa nữa không, ấy vậy dân Nam-kỳ ta, cũng nên bày ra cho nhà-nước thấy rằng : xưa thế nào, thì nay cũng thế ấy. Một dịp mà tôi muốn nói đây là cái dịp nhà nước mở cuộc quốc trái bằng bạc đồng kỳ nầy đặng làm cho hưởn thành khúc đường xe-lửa, dân Nam-kỳ ta đây đã biết nghĩa - vụ mình đối với cuộc quốc-trái kỳ nầy quan trọng dường nào rồi, vậy thì chớ để cho mất cái lòng hiếu nghĩa lâu nay, chẳng là uổng đứng râu mày lắm ư !

Ai cũng biết nhà-nước vì muốn lo khoáng-trương cuộc kinh-tế xứ mình, nên mở cuộc quốc-trái, lấy 6 triệu đồng đặng làm cho huôn thành đường xe lửa, tuy nói là từ Vịnh đi Đông-hà, nói như thế đặng cho người dễ biết rõ là khúc đường xe lửa ở chỗ nào vậy thôi, chớ kỳ thiệt là đặng làm hưởn thành đường xe lửa từ Hanoi đi Saigon chớ. Đường xe-lửa nầy, chẳng những là ích lợi chung cho đồng-bang ta trong cuộc kinh-tế mà thôi, lại còn tiện-nhẹ cho ta vào Nam ra Bắc đặng để cho mình rảng buộc cái dây thân ái vuối nhau, nên ngỏi mà xét cho kỹ thì hậu vận nước nhà ta, dầu có ra thế nào, cũng bởi đấy mà ra. Đó, chỉ là nhà-nước đã có lòng yêu-thương mình, lo lắn cho mình có một cái thế lực đặng ngày sau ra tranh cạnh lợi-quyền, vậy mình há không biết cuộc ấy là ích-lợi cho mình sao, nên thiết tưởng, lẽ gì chẳng cần cổ động, dân mình phải đem cả thế lực mà dưng cho nhà-nước đặng làm mau thành cuộc mới phải, và mới đáng gọi rằng dân Nam-kỳ biết xữ tròn nghĩa vụ mình chớ.

Như vậy ngày sau Nhà-nước mới có thể đảm phú thất cho mình những công-cuộc lớn-lao đặng mình làm lấy một mình, không còn phải dụ-dắc, như nầm tay trẻ nhỏ mà tập đi từ bước nữa.

Mỗi người nên tự nghĩ mà coi, cuộc quốc-trái nầy mở ra chỉ để đặng làm đường xe-lửa cho ta lợi dụng, chớ chẳng phải đặng làm việc gì khác mà dân ta không biết, mà dân ta không nhớ.

Vẫn xe-lửa là một mối lợi nhứt trong một nước, mà lại là cái nền cơ sở của cuộc kinh-tế, nên kia thứ nhâm lại các nước Văn-minh mà coi. Nước nào nước nấy đều có, không biết mấy muôn, mấy triệu ngàn thước đường xe-lửa, nhờ vậy mà tiện bề giao-dịch, đỡ nội-hóa để chở chuyên ra xứ ngoài. Nếu lấy thứ một tấm kinh-tế địa-dư chỉ mà xem, thì tỏi chắc rằng sẽ thấy đường dọc đường ngang, xỏ qua xỏ lại dầy, nước nào như nước nấy, ấy là đường xe-lửa đấy. Một nước giàu đến chừng nào thì đường xe-lửa rộng nhiều chừng nấy, chẳng khác nào nước mà dân khôn khéo chừng nào, thì báo chương nhiều chừng nấy. Ấy vậy, đừng nói đâu xa, Đông-pháp ta cũng thời thuộc-địa của như thuộc địa *Cameroun*, như *Est-Africain*, của A-lo-măn, thế mà hồi trước lại đó người ta có hơn 1.940 ngàn thước đường xe-lửa, qua đến năm 1914 lại thêm nữa, gần có 4.200 ngàn thước, còn tiền dự-định về khoản xe-lửa, định còn tới 54 triệu marks thay, huống chi xứ Đông-pháp vẫn là một xứ giàu có lớn, thạnh-thế to, ai cũng cho là một cái vựa lúa cõi Á-châu, mà ta không nên làm thế nào phụ lực cùng Nhà-nước đặng cho Nhà-nước càng ngày càng mở rộng thêm cho ta nhiều đường xe-lửa nữa sao ? Đường xe-lửa mở rộng thêm, thì mối lợi nầy ra nhiều, cũng như kinh đào thêm thì nước chảy thông, ai cũng nhờ cậy, ai cũng để sanh lợi.

Ấy vậy, hễ ngày nào đường xe-lửa nầy làm huôn thành, thì đường giao-thông Saigon ra Hanoi rất để, đã vậy mà rồi ngày sau lại còn có một đường xe-lửa khác nữa giáp với Cantho Soctrang, giáp với Namvian.

Thử hỏi : đồng-bang Nam-kỳ ta, có muốn Nhà-nước sẽ lập đường xe-lửa từ Saigon đi Vinhlong, Sadec, Canthơ, Soctrăng v. v. không ? Chắc rằng ai ai cũng nói : *Muốn*. cũng nói : *Ấy là chỗ trông cậy bấy lâu đấy !*

Ấy vậy, nếu dân ta muốn mai nầy có đường xe-lửa Saigon đi Soctrăng, thì trước hết phải giúp cuộc quốc-trái nầy cho mau thành tựu đã, là vì có dầu mối có đuôi, bằng chẳng thì muốn năm sau dân Nam-kỳ ta cũng không thấy đường xe-lửa nào khác.

Đó, chư-tôn ái là người hiếu-nghĩa, đều nên suy nghĩ lại coi cuộc quốc trái nầy làm ích lợi cho dân ta là bao, vậy thì ai ai cũng nên lo làm sao cho tròn nghĩa vụ mình đối với cuộc quốc trái nầy, tức là đối với quan Toàn-quyền *LONG* lại chi tiếng rằng ta hết lòng kính phục mến yêu quan Thống-đốc *COGNACQ* đấy.

Giàu thì dù lực mà mua năm ba trăm phiếu-trái, khá thì một vài chục, còn như nghèo mà không đủ lực, thì hùn lại năm ba người mà mua.

Xưa kia tiên-hoàng tặng cho dân Namkỳ ta mấy chữ : *Nam-kỳ tố xưng trung nghĩa*.

Vậy nay dân Nam-kỳ ta phải rằng làm thế nào cho cuộc quốc-trái nầy mau thành tựu, ấy là làm cho đường xe-lửa Hanoi. - Saigon mau huôn-thành, thì mới cho là : *dân Nam-kỳ ta biết nghĩa-vụ*. Bao nhiêu công toại chí được mà ! Tôi đã nói *Ai có có một phiếu-trái kỳ nầy, chẳng khác nào có một ông của Nhà nước nhận chứng là dân biết nghĩa vụ.*

Ai làm ơn tỏ lòng mến yêu kính-phục quan Thống-đốc *COGNACQ*, thì phải mua quốc-trái kỳ nầy !

Ai muốn Nhà nước lo bồi đắp nền kinh-tế cho dân mình thì mua quốc-trái kỳ nầy !

Ai muốn cho đường xe-lửa mau huôn thành, đặng dân ba kỳ tiện bề liên lạc, thì phải mua quốc-trái kỳ nầy !

Ai muốn dân ta khỏi cái nạn khách-trú, thì phải mua quốc-trái kỳ nầy !

Ai muốn giữ tròn nghĩa vụ, thì phải mua quốc-trái kỳ nầy !

Ai muốn cho khỏi tay Nhựt-bổn kem che, thì phải mua quốc-trái kỳ nầy !

T. V. C.

TỪ ĐÂY

AI NÓI NƯỚC TA NGHÈO
DÂN TA QUÊ THÌ NGƯỜI ẤY LÀ DẠI LẮM

Trong nước có gì nghèo bằng là không đắp đường kinh-tế, trong dân có gì quê bằng là không giao-thông nhau ; nước nghèo dân quê bởi hai ấy mà gây nên cả. Nhưng nước ta, cái nghèo cái quê là hồi nào kia, chớ từ đây không phải vậy. Dân-trí ta nay đã mở mang theo đường tân-học, ngọn đuốt văn-minh đã chớp-chóa trước mắt hằng thuở, Chánh-phủ do dân-trí mà khoáng-trương ra các con đường cần ích cho quốc-dân ta lợi-dụng sau nầy.

Mừng biết chừng nào !

Có lợi gì cho dân ta lợi-dụng từ đây cho bằng nỗi đường thiết-lộ Vinh — Đông-hà, đề đông-bào Bắc-Nam giao-thông nhau, tin cậy nhau tổ-chức cuộc kinh-tế lý-tài trong nước. Thế thì từ đây ta nên hoang-nghinh cuộc quốc-trái kỳ sau nầy, giúp Chánh-phủ làm thêm đường xe lửa Bắc-Nam cho liên-lạc. Đường xe lửa nầy làm rồi, dầu nước nghèo cũng phải giàu, dân quê cũng phải dinh, huống-hồ nước ta vốn chẳng phải là nước nghèo, dân ta vốn chẳng phải là dân quê ; phải nghèo quê đó chẳng qua là bởi anh em trong nước chia ba, Bắc, Trung, Nam) đường-sá trong nước chưa tiếp mà chưa mở mang ra được.

Nay Nhà-nước muốn khoáng-trương con đường ấy làm con đường tấn-bộ cho dân ta, nên mở cuộc xổ-số công-trái nầy, lấy tiền mà công-dụng cho cả công-dân ba cõi, là nối đường xe-lửa từ đây. Vậy anh em ta nhiệt hoan-nghinh cuộc quốc-trái nầy cho thành cái lời cổ-nhơn tiên-nghĩa nhi hậu-lợi là chẳng sai chút nào.

Hỡi đồng-bào !

Muốn có lợi thì trước do việc nghĩa, sự giàu khôn sẽ thấy từ đây.

Cuộc Công-thải có mở sổ

Ở Đông-pháp ta đã có mấy lần Chánh-phủ cho phép mở cuộc đánh số để lấy tiền giúp các hội làm phước, nếu trúng số thì được đến trăm ngàn, vạn, nếu không trúng thì mất vốn. Nay Nhà-nước mở ra cuộc công-thải mở số nầy, để lấy tiền làm đường xe lửa Vịnh và Đông-hà, mỗi phiếu là 50 đồng bạc, mỗi năm có bốn kỳ mở số rút ra 4.120 số, được hoàn tiền lại từ 100 cho tới 10.000 đồng. Hoặc giả có người bỏ 50 đồng bạc một phiếu thì năng quá, mỗi thứa : không năng chút nào, mỗi năm 4 kỳ mở số, kỳ nào mình cũng được dự vào, thì có phải là như mình bỏ ra năm chục đồng bạc mỗi năm mình được bốn vé đánh số, mỗi vé bỏ ra là một đồng, là ai bốn đồng. thành ra lợi tám lai 8$ một năm. Đã thế mà cái vốn năm chục đồng của mình vẫn ở yên đó đến khi thâu vô thế nào ít ra cũng được bằng hai. Hoặc-giả lại có người hỏi : thế nhưng cái số 50 đồng bạc ấy là một cái vé, đánh số thì không có giá-trị gì, xin thưa : sao lại không có giá-trị, cái phiếu quốc-trái tức là cái văn-tự sự có đâu hiệu của Nhà-nước chắc-chắn không gì bằng, ta có thể đem cầm. đem bán, đem đến lại kho-bạc làm tiền kỳ qui được. Muốn đem cầm thì Chánh - phủ đã điều-đình với nhà Đông-pháp Ngân-hàng, ai đem phiếu quốc-trái lại cầm thì sẽ cho vay tạm thành 8.0 nghĩa là mỗi phiếu 50 đồng thì có thể vay được 40 đồng. Muốn đem bán thì cứ đem lại nhà Đông-pháp Ngân-hàng hay là các sở phú-thuộc, ở đây sẽ mở ra một thứ-trường để cho người mua kẻ bán được tiện lợi cứ theo thời giá. Nhưng nhà thâu-khoán có thể đem những phiếu quốc-trái của mình mà giữ lại nhà Kho-bạc làm tiền kỳ-qui. Vậy thì ai có nhiều tiền thì mua phiếu quốc-trái thì cũng như là để tiền ở nhà, chẳng những thế ưa được lợi, ưa được mong trúng số lấy về được hàng ngàn hàng vạn. Thật là tài-lợi không có còn việc lợi-tài nào sánh kịp. Ấy là những cái lợi trước mắt của người mua trái phiếu, lại còn nhiều cái lợi xa-xuôi, hơn một chút nữa. Chánh-phủ mở ra cuộc công-thải sau triệu đồng nầy để làm xe lửa Vịnh và Đông-hà, thì một phần to cái số tiền đó sẽ tiêu-thụ ở trong xứ ta. Nhà - nước cần đắp đường, mua gỗ, sẻ gỗ, đặt đường sắt, mua vôi gạch, thương-cuộc, cần xe autos để chở các chức việc, các đồ dùng, lương-thực, cần tàu thủy để chở người chở đồ ăn thực-dụng cho phú, cần mộ phu, vậy thì những nhà thau-khoan, thương - mãi kỹ - nghệ, những các mộ phu, những phu, mỗi người đều được hưởng một phần vào cái món tiền Chánh-phủ vay ta bây giờ, Đồng tiền lưu thông ở tay ta lại về tay ta, lời ra góp mấy mươi. Những nhà tư-bản ấy lại còn cái lợi xa-xuôi gì nữa, thì cái lợi riêng cho mình là nên mua nhiều trái phiếu và cổ-động cho mỗi người mua trái phiếu.

Đường xe-lửa Vịnh vô Đông-hà

Mua phiếu công-thải có xổ số là công tư vẹn cả đôi bề.

Bỏ ra năm chục đồng bạc mà có thể thâu về được chẳng trước thì sau hoặc một trăm, mấm trăm, một ngàn hay là một muôn đồng thì cái lợi đã nhơn tiện, ai là người chẳng biết. song lại còn lắm cái lợi xa-xuôi, gián tiện ta cũng nên nghị luận tới. Mua trái phiếu có hai cái lợi ; một cái lợi tư và một cái lợi công. hai cái đều đói kém. Cái tư lợi là như cuộc công-thải nầy thành-hiệu, Chánh-phủ lấy tiền vay của quốc-dân ra mà làm đường xe-lửa Vịnh vô Đông-hà, thì tiền ấy tiêu-thụ, thâu phát ra ở xứ ta, mà một phần to sẽ về tay những thương-mãi, kỹ-nghệ ra được nhiều. Hãy kể qua mấy nhà ấy lẻ ai :

1· — Những nhà thâu-khoán được thâu làm một vài quảng đường nào hay các công việc khác.

2· — Những người bán gỗ, xẻ gỗ để làm đà lót ngang đường sắt.

3· — Những người bán đồ ăn, thực-dụng, áo quần cho phu.

4· — Những người bán các đồ thương-cuộc.

5· — Những người cai mộ-phu.

6· — Những nhà cho thuê xe au-to để cho các người chức việc đi lại, vân tải các đồ dùng mà thực phẩm.

7· — Những nhà ấn-quán in các sổ sách, giấy má.

8· — Những nhà chữ tàu bè chở vôi, gạch, đường sắt, lương thực đến bến. Chở ra Ba-đồn, Quảng-khê và Đông-hoi.

Ấy, ít ra chừng ấy nhiều người cũng được hưởng đồng tiền nhà-nước phân phát ra, thế thì cái tư lợi của các nhà tư-bản ấy đã rõ ràng là ở sự mua trái phiếu và ở sự cổ-động cho mỗi người đều mua trái phiếu.

Còn cái công-lợi có xa-xuôi, song cũng hiển nhiên trước mắt. Đường xe lửa nầy làm xong thì Nam-Bắc một nhà, mỗi tỉnh liên-lạc, đôi nơi càng thêm khẩn khít, non sông cách trở, hình như tan đi đâu mất, mà con Hồng, cháu Lạc, ăo xiêm, đậm bọc lấy nhau đời đời kiếp kiếp. Sự giao-thông sẽ được mười phần tiện lợi, mà sự giao-dịch, thương-mãi, kỹ-nghệ, đều được mở mang tấn-bộ. Sáng-vật của đôi nơi sẽ trao đổi cho nhau mà dùng không đến nỗi chỗ thừa chỗ thiếu, nơi mắc nơi rẻ, và trong những khi nguy-nan có thể cứu cấp được nhau, khi mất mùa đói kém. Mối việc kinh-tế được phát đạt là do ở sự giao-thông, nếu sự giao-thông thập phần tiện-lợi thì sự kinh-tế phú-thạnh mà quốc-dân nhờ đó sẽ mau bước trên con đường tấn-hóa, tân-minh.

Chánh-phủ mở ra cuộc công-thải nầy lại là để thí-nghiệm một cách lý-tài, nếu có thành hiệu, thì sau nầy Chánh-phủ muốn làm các công việc to lớn khác ích lợi cho dân, lại sẽ dùng cách ấy. Ai lẽ người Nam-Việt lại chẳng mong Chánh-phủ tạo-tác cho ta những điều ích quốc lợi dân, vậy ta há lại chẳng nên rủ nhau giúp cho cuộc công-thải nầy có kết quả tốt đẹp để mai sau nầy Chánh-phủ lại làm cho ta những việc to tát quan-trọng mà lại nhờ ở cách lý-tài đó. Lẽn nầy là lần đầu, Chánh-phủ vay tiền của ta mà làm công việc ích lợi cho ta, có quan-hệ đến vận-mạng cuộc thạnh vượng tương lai. nếu ta không cổ-cập thì chẳng hóa ra, ta không có chút lòng gì với tổ-quốc ru !

Vậy thì ai ơi, những nhà tư-bản, hoặc là nhà thương-mãi, nhà vận-tải nhà kỹ-nghệ, hãy nên mua trái phiếu, vì tư-lợi đã chắc, mà công-lợi cũng thành, nghĩa-vụ và lợi-quyền đối đường vẹn cả.

Người xưa người suy sẩn cho việc xữ sự làm sao được công-tư vẹn cả đôi đường là khó, quốc-dân ta bây giờ mua trái phiếu thật là công-tư vẹn cả đôi đường.

Vô-tuyến điện

Tin Paris ngày 11 février 1922

Landru chẳng ân.

Phạm-nhơn Landru kêu nài xin hủy án tòa Đại-hình Versailles, thì bản Ủy-viên xét đơn xin ân-xá đã làm phúc-bẩm cho Đức Giám-quốc Millerand rồi.

Hội-nghị thành Gênes

Có tin thành Londres báo rằng các nhà chánh-sách bên Ăng-lê không tuyển đình Hội-nghị thành Gênes lại về sau.

Tin Paris ngày 12 février 1922.

Đức Giáo-hoàng tức vị.

Tin thành Rome : Đức Giáo-hoàng tức vị tại nhà thờ Saint Pierre. Ngài làm lễ xá tội cho dân sự tại phòng mé ngoài đền thờ.

Tin Paris ngày 13 février 1922

Hội-nghị thành Gênes.

Chánh-phủ Anh tính muốn nhóm các nhà chuyên-môn các nước Đông-minh mà bàn

Đồng-bang ta nên mua vé quốc-trái nầy, bằng bạc đồng, chẳng phải như mấy lần trước, bằng sở quan ; nên sự giá-bạc trời sụt rời lỗ-lã đã vậy mà lại còn có thể trúng số bạc nhiều hơn thập bội, còn ít lắm cũng được một trăm đồng bạc. Lợi lắm ! Ích lắm ! Nên mua vé quốc-trái ấy lắm lắm ! Thử nghĩ lại mà coi !

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỎI NGƯỜI ANNAM Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc Algérie quả thiệt là đồ thổ sản Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy tìm hột thuốc Algérie mà hút, thì sức là dường đó thổ sản trái đất ở xứ Algérie mà hút.

Đông-Pháp Thời-sự

Nam-kỳ

SAIGON

Mất 3.000 đồng

Chiều hôm thứ tư, 8 février, lối 4 giờ, chú hương chủ làng Bình-đông tỉnh Cholon, Trần-văn-Thế, 59 tuổi, đến Ban Đông-pháp mà lãnh một cái chèque ba ngàn đồng. Lãnh 30 cái giấy 100 đồng, rồi chủ bỏ vào túi áo ra đường bước lên xe hơi mà về. Xe vừa mở máy chú rờ túi thâm chừng bạc mới hay đâu mất rồi ! Coi trong xe thì không có rớt mới trở lại trước Băn xuống xe đi kiếm đọc theo đường trong Băn ra xe hãi máy cũng không có. Hỏi ôi ! chắc mất rồi, còn một thể đến bớt cớ mà thôi. Có một người xe kéo thấy chú kiếm thì nói rằng hồi chú trong Băn bước ra y thấy một tên Khách-trú lượm một gói gì không biết. Có báo đến Tòa quan Biện-lý phủ cho ông có Mật-thám truy tầm.

Rải ro

Mới đây, trên đường quận hạt số 5, cách cửa Bình-lợi (Giadinh) chừng 6 thước có xảy ra một sự rải ro như sau này :

Bữa 5 février, chiếu tối 15l 15 giờ 15 phút, ông J. sở Thủy-binh ở Saigon đường Lagrandière số 3 ngồi xe hơi ở Thuộc về Saigon. Qua khỏi cửa Bình-lợi ông quanh qua đường đất, vừa lúc ấy thấy một cái xe hơi bên Saigon chạy qua rất mau, lại chỗ ấy đường quanh gấp nên ông phải kêm phía tay mặt cho xe kia qua thì bánh sau xe ông lọt theo đường cát xe lửa. Khi xe kia qua khỏi rồi thì xe ông chạy theo đường xe lửa đi qua chỗ quanh nên phải lui lại quanh mới được. Lúc ông ngừng xe đặng lui lại thì người con gái ông 4 tuổi ngồi trên xe bước xuống mé bên đường đắp mà ông không hay. Một cái xe Moto phía sau chạy tới đụng phải con ông tế phía sau mà ngừng lại. Ông đỡ con dậy rồi lại hỏi người cỡi moto mà người ấy không hiểu tiếng Langsa. Ông J. . nói rằng rồi ấy vì con ông vô ý mà ông lui đáng lẽ, tại người cỡi moto chạy mau quá lại qua mặt xe ông mà không hớp kèn. Một lát có ông quan thầy Trần-văn-Hạnh đi xe hơi đến đỏ bèn ngừng xe lại xuống đỡ con ông J. . lên chở về nhà thương Giadinh, chiều tối về Saigon.

Nghe đâu xe moto đó số 1962 của ông Lê-phát-Thanh ở Tânan.

CHOLON

Ăn cướp.

Mới đây một đẳng ăn cướp tám đứa, đứa cầm cờn, đứa cầm dèn, phá cửa vào nhà Nguyễn-văn-Du nông phu ở làng Da-phước (Cholon), lấy áo quần trang vật đáng 250 (Cholon) khi ấu cướp đem thì tài gia sự chay trốn bỏ nhà cho ăn cướp lấm chi tự ý.

Báo cho linh hay đến nơi thì đã muộn, bắt không đặng tên ăn cướp nào cả. Bây giờ còn đương tìm kiếm.

Bạn trốn.

Lê-văn-Th . . , 31 tuổi, tải công ghe chài « Tai-hiệp » ở đường hộ 7, có rằng tên bạn Lý-văn-Me, 25 tuổi, gốc ở hộ 5 bỏ ghe mà trốn, còn thiếu lại 6 đồng bạc lãnh trước.

Sang đoạt.

Thâm Nguyễn-thị-Hai, 33 tuổi, thợ may ở đường Thuận-kiều, thưa Thái-Tam, 20 tuổi, vì đoạt của thâm một chiếc vàng 9 đồng mà trốn.

Càng trốn.

Trương-văn-Ph . . . , 34 tuổi, chủ xe kéo ở đường Jacareté prolongée cứ rằng Võ-văn-Qui, 20 tuổi, lãnh xe và 20 đồng bạc rồi bỏ xe mà trốn không thối bạc lại.

Tờ trốn

Thâm Nguyễn-thị-C. .24 tuổi, vô nghiệp nghề, ở đồng Tân-cảm, cớ rằng con ở của thâm là thị Hiệu, 18 tuổi, gốc ở Bình-chánh (Cholon) ăn cắp của thâm một chiếc cà-rà giá 4 đồng và còn thiếu tiền trước là khác.

Trộm vàng

Dam-triệu-Nương, 21 tuổi, bang Quảng-đông, số giấy 29861, không nghề nghiệp, không nhà cửa, đã bị bắt giải Tòa cang vì tội trộm một chiếc vàng giá 52 đồng 50 của xâm Lộc-my-Hao, 33 tuổi, ở đường Paris, số 14. Còn tên Đậu-Tân, cang về tội ăn trộ kiếm chưa đặng.

Ai mất giấy ?

Thai-văn-B . . . 22 tuổi, cập rằn xe kéo, đường Paris, xi được người đường mới cái giấy thuế thân số 7825 A bộ Saigon. tên Pham-Gian, 42 tuổi.

Tòa tiểu hình

Sớm mai thứ 7, 11 février, tòa tiểu-hình Saigon nhóm xử vụ tên Trương-ngọc-Biện nổi mưu ghen chém một người linh tư tinh với vợ nó.

Tòa lên án phạt Biện 6 tháng tù 25 quan tiền vạ.

Các vụ khác đều đình lại cả.

HUẾ

Dịch hạch

Trong một vài hạt ở phủ Tuy phước đã thấy có dịch hạch. Bệnh này phải để đội lâm. nỗi trong vài giờ đồng hồ thời đã chết.

Nay đã có quan Thầy thuốc đến điều trị có lẽ dần dần cũng bớt.

Bọn hát tàu

Nay bọn hát tàu đã đến Qui-nhơn, hát tại chùa Hải-Nam. Người ta cũng lắm người thích xem,

Một việc giả mang

Cách vài hôm nay có người đem đến quan trên một đứa bé con chừng 12 tuổi và một cái đơn kiện một ông nọ đã cưỡng dâm đứa con gái ấy một cách rất giã-mang làm cho nó phải đau đớn bệnh-hoạn. Việc nghe đâu quan còn tra xét sẽ trị tội kẻ dâm ác cho xứng đáng mà đề gương.

Trung-kỳ

Bắc-kỳ

HANOI

Hội Pháp-học bảo-trợ.

Hội Pháp-học bảo-trợ đã họp tối hôm 5 janvier tại hội Trí tri, nhưng hội-viên có ít quá, không đủ số người để bàn định nên định lại đến tối 16 janvier mới họp.

Đám cưới tới mấy bay nếm giải-thưởng.

Hôm 14 tu đám cưới cậu Tú-Tòng, cả nọi vợ chồng cởi máy-bay từ Hanoi đến Hải-dông; khi bay về Hanoi thời cô dâu ở không-trung nem giấy bông điện xuống cả thảy là 2 vạn, trong có viết câu thơ Quốc-ngữ hay là chữ hán và có ký tên, hạn trong mười ngày ai bắt được giấy ký thời đem lãnh tiền tại công ti Bạch-thái-Bưởi. Một giải-nhứt: 50 đồng; hai giải-nhì: 15 đồng; ba giải ba: 10 đồng; bốn giải tư : 5 đồng.

Cuộc thi thơ của báo Nam-phong.

Bài thơ sau này là của cô Ngân gởi đến vịnh sự bọn-sử-lưu bác-kỳ của tàu Trần-thị-Thọ là người ở Nam trung đã quyên cho nhà Bảo-an làng Paurong-trung một nghìn bạc và hội Khai-trí Tiến-đức một nghìn bạc mà cô Nguyễn-thị-Quyên đã trao giải 10 đồng để tặng người nào làm bài thơ hay nhứt. Thơ rằng :

Cái giải thơ thi có chục đồng,
Treo gương Trần-Thị đã soi chung.
Mấy lần đua cùng hàng nghìn bạc,
Muôn thuở sin ghi một tấm lòng.
Bia đá Phương-trung còn nhớ mãi,
Biển-vàng khai-trí giám quên không.
Chị em bạn gái người ngoài hảo,
Cũng dượe thơm lây khách mà-hồng.

Hội-nghị thành Gênes.

Ông Daniels, Thế-tướng xứ Tchécoslovaque sang Đại-pháp đã đến thành Paris hôm sáng chúa-nhựt. Ông đến tỏ cho Chánh-phủ Pháp và Chánh-phủ anh ý-kiến của ông về Hội-nghị thành Gênes.

Quan Sứ-thần xứ Hông-gờ-ri.

Đức Giám-quốc nước khách ông De Prarnowsky là Sứ-thần xứ Hông-gờ-ri đến trình diện hôm chiều ngày thứ hai.

Đông-Pháp Thời-sự

Nam-kỳ

SAIGON

Mất 3.000 đồng

Chiều hôm thứ tư, 8 février, lối 4 giờ, chú hương chủ làng Bình-đông tỉnh Cholon, Trần-văn-Thế, 59 tuổi, đến Băn Đông-pháp mà lãnh một cái chèque ba ngàn đồng. Lãnh 30 cái giấy 100 đồng, rồi chủ bỏ vào túi áo ra đường bước lên xe hơi mà về. Xe vừa mở máy chú rờ túi thâm chừng bạc mới hay đâu mất rồi ! Coi trong xe thì không có rớt mới trở lại trước Băn xuống xe đi kiếm đọc theo đường trong Băn ra xe hãi máy cũng không có, Hỏi ôi ! chắc mất rồi, còn một thể đến bớt cớ mà thôi. Có một người xe kéo thấy chú kiếm thì nói rằng hồi chú trong Băn bước ra y thấy một tên Khách-trú lượm một gói gì không biết. Có báo đến Tòa quan Biện-lý phủ cho ông có Mật-thám truy tầm.

CHOLON

Ăn cướp.

Mới đây một đẳng ăn cướp tám đứa, đứa cầm cờn, đứa cầm dèn, phá cửa vào nhà Nguyễn-văn-Du nông phu ở làng Da-phước (Cholon), lấy áo quần trang vật đáng 250 (Cholon) khi ấu cướp đem thì tài gia sự chay trốn bỏ nhà cho ăn cướp lấm chi tự ý.

Báo cho linh hay đến nơi thì đã muộn, bắt không đặng tên ăn cướp nào cả. Bây giờ còn đương tìm kiếm.

Bạn trốn.

Lê-văn-Th . . , 31 tuổi, tải công ghe chài « Tai-hiệp » ở đường hộ 7, có rằng tên bạn Lý-văn-Me, 25 tuổi, gốc ở hộ 5 bỏ ghe mà trốn, còn thiếu lại 6 đồng bạc lãnh trước.

Sang đoạt.

Thâm Nguyễn-thị-Hai, 33 tuổi, thợ may ở đường Thuận-kiều, thưa Thái-Tam, 20 tuổi, vì đoạt của thâm một chiếc vàng 9 đồng mà trốn.

Càng trốn.

Trương-văn-Ph . . . , 34 tuổi, chủ xe kéo ở đường Jacareté prolongée cứ rằng Võ-văn-Qui, 20 tuổi, lãnh xe và 20 đồng bạc rồi bỏ xe mà trốn không thối bạc lại.

Tờ trốn

Thâm Nguyễn-thị-C. .24 tuổi, vô nghiệp nghề, ở đồng Tân-cảm, cớ rằng con ở của thâm là thị Hiệu, 18 tuổi, gốc ở Bình-chánh (Cholon) ăn cắp của thâm một chiếc cà-rà giá 4 đồng và còn thiếu tiền trước là khác.

Trộm vàng

Dam-triệu-Nương, 21 tuổi, bang Quảng-đông, số giấy 29861, không nghề nghiệp, không nhà cửa, đã bị bắt giải Tòa cang vì tội trộm một chiếc vàng giá 52 đồng 50 của xâm Lộc-my-Hao, 33 tuổi, ở đường Paris, số 14. Còn tên Đậu-Tân, cang về tội ăn trộ kiếm chưa đặng.

Ai mất giấy ?

Thai-văn-B . . . 22 tuổi, cập rằn xe kéo, đường Paris, xi được người đường mới cái giấy thuế thân số 7825 A bộ Saigon. tên Pham-Gian, 42 tuổi.

Tòa tiểu hình

Sớm mai thứ 7, 11 février, tòa tiểu-hình Saigon nhóm xử vụ tên Trương-ngọc-Biện nổi mưu ghen chém một người linh tư tinh với vợ nó.

Tòa lên án phạt Biện 6 tháng tù 25 quan tiền vạ.

Các vụ khác đều đình lại cả.

HUẾ

Dịch hạch

Trong một vài hạt ở phủ Tuy phước đã thấy có dịch hạch. Bệnh này phải để đội lâm. nỗi trong vài giờ đồng hồ thời đã chết.

Nay đã có quan Thầy thuốc đến điều trị có lẽ dần dần cũng bớt.

Bọn hát tàu

Nay bọn hát tàu đã đến Qui-nhơn, hát tại chùa Hải-Nam. Người ta cũng lắm người thích xem,

Một việc giả mang

Cách vài hôm nay có người đem đến quan trên một đứa bé con chừng 12 tuổi và một cái đơn kiện một ông nọ đã cưỡng dâm đứa con gái ấy một cách rất giã-mang làm cho nó phải đau đớn bệnh-hoạn. Việc nghe đâu quan còn tra xét sẽ trị tội kẻ dâm ác cho xứng đáng mà đề gương.

Trung-kỳ

Bắc-kỳ

HANOI

Hội Pháp-học bảo-trợ.

Hội Pháp-học bảo-trợ đã họp tối hôm 5 janvier tại hội Trí tri, nhưng hội-viên có ít quá, không đủ số người để bàn định nên định lại đến tối 16 janvier mới họp.

Đám cưới tới mấy bay nếm giải-thưởng.

Hôm 14 tu đám cưới cậu Tú-Tòng, cả nọi vợ chồng cởi máy-bay từ Hanoi đến Hải-dông; khi bay về Hanoi thời cô dâu ở không-trung nem giấy bông điện xuống cả thảy là 2 vạn, trong có viết câu thơ Quốc-ngữ hay là chữ hán và có ký tên, hạn trong mười ngày ai bắt được giấy ký thời đem lãnh tiền tại công ti Bạch-thái-Bưởi. Một giải-nhứt: 50 đồng; hai giải-nhì: 15 đồng; ba giải ba: 10 đồng; bốn giải tư : 5 đồng.

Cuộc thi thơ của báo Nam-phong.

Bài thơ sau này là của cô Ngân gởi đến vịnh sự bọn-sử-lưu bác-kỳ của tàu Trần-thị-Thọ là người ở Nam trung đã quyên cho nhà Bảo-an làng Paurong-trung một nghìn bạc và hội Khai-trí Tiến-đức một nghìn bạc mà cô Nguyễn-thị-Quyên đã trao giải 10 đồng để tặng người nào làm bài thơ hay nhứt. Thơ rằng :

Cái giải thơ thi có chục đồng,
Treo gương Trần-Thị đã soi chung.
Mấy lần đua cùng hàng nghìn bạc,
Muôn thuở sin ghi một tấm lòng.
Bia đá Phương-trung còn nhớ mãi,
Biển-vàng khai-trí giám quên không.
Chị em bạn gái người ngoài hảo,
Cũng dượe thơm lây khách mà-hồng.

Sô này không đánh thì quê,
May ra bây thiệp năm thê một nhà.

Hội-nghị thành Gênes.

Ông Daniels, Thế-tướng xứ Tchécoslovaque sang Đại-pháp đã đến thành Paris hôm sáng chúa-nhựt. Ông đến tỏ cho Chánh-phủ Pháp và Chánh-phủ anh ý-kiến của ông về Hội-nghị thành Gênes.

Quan Sứ-thần xứ Hông-gờ-ri.

Đức Giám-quốc nước khách ông De Prarnowsky là Sứ-thần xứ Hông-gờ-ri đến trình diện hôm chiều ngày thứ hai.

cho Nhà-nước vay, năm chục đồng mà có thể mong thâu về được trăm, ngàn, vạn.

Ai muốn có vốn mà kinh-dinh hãy mua trái phiếu, tiền ngàn bạc vạn, vào túi như không.

Có tiền để lại cho con không gì bằng mua trái phiếu. ngày sau con cháu sẽ được có ức triệu.

Cùng bạn đồng chí

Xin các bạn đồng chí của *Nguyễn-tử-Thức, Lê-hoàng-Mưu, Trần-văn-Chiêm*, nếu ai chưa đọc, bài « *Kỳ-giới cùng bạn đồng chí* » trong Lục-tỉnh Tân-văn số 1061.

Xin đọc lại cho kỹ, vì chúng tôi chưa gởi thư riêng cho mỗi vị được, miễng là các bạn biết việc lớn-lới chung mà chớ bỏ qua. Ấy là ân thầm nghĩa dày đó.

Tên các bạn đồng chí chịu hùn mua phiếu-trái

1· Lê-thông-Vinh,chef de Canton
Hưng-nhơn (Mytho) . . . . 20 đồng
2· Đỗ-như-Tông clerc Vinhlong. 20 đồng

Hội Quốc trái

Ngày hôm qua lối 3 giờ rưỡi bàn hội ủy-viên để lo cổ động cuộc quốc trái này nhóm tại phòng nghị quản-hạt có ông *Foray* hội trưởng quản hạt hội-đồng kiêm Đốc-lý thành phố Saigon.

Trường đua xe máy

Chúa-nhựt 19 Février 1922

CHÍN GIỜ TỐI

CUỘC ĐUA BAN ĐÊM

LẦN THỨ NHỨT

Course en ligne | Course de Primes
Course Handicap | Course de Motos

Có các người Annam đua xe máy đạp giỏi đến đua bữa ấy.

GIÁ CHỖ NGỒI :

Phòng riêng . . . $ 2.00
Giảng . . . $ 1.00—0$ 50—0$ 30
Có nhạc binh giúp

Công-văn

Vì lời nghị quan quyền Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 7 février 1922.

Thầy Nguyễn-văn-Lễ, thầy giáo hạng sáu đang dạy tại trường Chodui (Saigon) nay bổ đi tòng sự quan Đốc-học trường Sư-phạm, thế cho thầy giáo Pham-văn-Hiền đổi đi nơi khác.

Thầy Doan-minh-Thiên, thầy giáo hạng 7 đã rời về Sadec nay giao lại cho quan Đốc-học Chánh và được cấp về trường Chodui thế cho thầy Nguyễn-văn-Lễ đổi đi chỗ khác.

Thầy Pham-văn-Hiền, thầy giáo hạng 7 đang ở trường Sư-phạm nay đổi đi tùng sự quan Tham-biện Chủ tỉnh Sadec.

Tiền lương và tiền phụ bổng của thầy giáo này thì về phần kho dân-hai Sadec chịu, lại về phần tỉnh này phải đóng đủ kho hưu-trí số tiền 5%, trức trong lương thầy và tiền phụ trội 4%, đã định theo lời nghị ngày 29 décembre 1913.

ĐỨC-THỊNH

Madame CHAUVIN, Propriétaire
81, Rue Catinat, 81 — SAIGON

Tiệm tôi bán đủ các thứ hàng bắc thật tốt Bán sỉ và bán lẻ như: Đồ cẩn đồ đồng, đồ kiểu, đồ sơn, đồ chạm, đồ thau bông vàng, bông bạc, nhiều hột ngà, bàng, vuông tròn lá, sa-hột, lượt lông đủ các màu lãnh buổi, jua có-đỏ. — Lụa quán-anh, bố mỹ màng các thứ tố lông và trơn đủ các màu, các thứ nón tây, giày bố, giày tây, giày cườm, giày bát, các thứ trà mợp bông. — Các thứ chế đu và ghế thonet, các thứ rương đa và salise Ve v.

Có ban hàng tận, xuyến đem lãnh tàu, lãnh Bắc-thảo, hàng cẩm châu, châu xa, trước, Lục-soan trắng v. v.

TIỆM ANNAM

Đóng giày và mũ y phục Langsa.

Lê-văn-Bền, *Kế-nghiệp*
cho nhà PHÚ-TOÀN
17-19, Rue Amiral Courbet
(dalion Gautier cũ)
SAIGON

Ngày 18 Février 1922

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Sớm mai
Nhà nước.	$ 15
Ngân hàng Đông-Pháp	$ 10
Ngân hàng Hongkong Shanghai	$ 10
Ngân hàng Chartered	$ 10

GIÁ BẠC ARGENT FIN TẠI LONDRES

Bế-mạc mail

Tại Paris ngày 17 Février 1922

	Trả mắt	Trả lại
Ngân hàng Đông-Pháp	24 1/8	25 7/8
Ngân hàng Hongkong Shanghai . . .	24 1/8	25 7/8
Ngân hàng Chartered	24 1/8	25 7/8

GIÁ BẠC LIVRES STERLING

Tại Paris ngày 17 Février 1922

Ngân hàng Đông-Pháp	49.56
Ngân hàng Hongkong Shanghai . . .	49.56
Ngân hàng Chartered	49.56

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP

Tại Paris ngày 17 Février 1922

Ta lợi 5%.	1915	97 —
Ta lợi 5%.	1920	94 65
Ta lợi 4%.	1918	94 25

MỄ CỐC

Giá tiền chở đến nhà máy Chaléon bao trả lại giá một trăm lít là

Vinhlong.	4$05 tới 4.35
Gò-công.	4.25 — 4.40
Bãi - bùn.	4.35 — 4.45
Bắc - liêu	4.40 — 4.55
Nam - vang.	3.80 — 4.35
Battambang hoặc Pursat	4.15

Giá gạo chở đến tàu hãng tính tiền mỗi một bao lớn nặng, giá một trăm kilô

Gạo Annam n° 1 26 y. tấm, tb	8.35 tới 8.50
Gạo Khmer-Siam n° 2 40 —	7.40 — 7.70
Gạo Java n° 2 20 —	7.00 — 7.20
Tấm.	6.35 — 6.40
Cám.	2.60 — 2.70

Thịt bò

Giá mỗi kilô. — Phần-nài 1 đồng — Xương-sườn đã sẵn sàng 1 30 — Bắp đùi-non bắp-bánh 0 60 — Ngực 0 25 — Trái Cháu giá 0 40 — Vai và xương 0 30 — Vai không xương 0 45.

Thịt bò con

Giá mỗi kilô. — Đuôi 1 20 — Xương-sống nhỏ nước lemon) 0 80 — Ngực 0 80 — Vai 0 80 — Khuyeu chơn 0 80.

Lòng bò

Giá mỗi kilô. — Lòng bò 0 20 — Lòng bò con 0 50 — Gan bò 0 25 — Gan bò con 0 35.

Giá mỗi cái. — Bầu bò con 1 20 — Óc bò 0 25 — Óc bò con 0 20 — Cổng bò hay là bò con 0 25 — Lưỡi bò 0 30 — Lưỡi bò con 0 20 — Tim bò 0 20 — Lòng bò 0 15 — Gái chửa bò (rin) 0 60.

Thịt trâu

Giá mỗi kilô. — Đuôi trọn cái 1 50 — Đuôi chặt nhỏ ra 0 60 — Vai chặt nhỏ ra 1 20 — Vai trọn cái 1 00 — Ngực 0 80 — Cổ 0 60.

Giá mỗi cái. — Xương sương (costelette) tùy 0 15 tới 0 20 — Trọn cặp, gan, lăng, trái cật 0 40 — Óc 0 15 lối 0 20 lòng (tripes) 0 40 — Cổng 0 30 — Bầu 0 70.

Thịt heo

Giá mỗi kilô. — Đuôi 0 70 — Phi-lê 0 80 — Xương sương nhỏ 0 70 — Gan (foie) 0 40 — Bầu 0 40 — Cổng 0 40 — Bộ (tête) nhỏ 0 20 — Bộ (tête) nhỏ 0 25 — Trái-cật (rognons) 1 50 — Ngực 0 50 — Sốc-cốt 1 50 — Mỡ thịt để mỡ 0 60 — Xương già (Vieux os) 0 20 — Lưỡi 1 00 — Óc 0 80.

Giá mỗi cái. — Óc heo 0 15.

Thịt dê

Giá mỗi kilô. — Sốc-cốt 0 70 — Bầu-dầu (Boudins) 0 40 — Phi-nhích heo (Fromage cochon) 0 80 — Lạt-xường nhỏ (Andouillettes) 0 80 — Bầu 0 40 — Cổng 0 40 — Bộ (tête) nhỏ 0 20 — Bộ (tête) nhỏ 0 25 — Ngực 0 50 — Sốc-cốt heo Tây 1 20 — Phổi-nhích gà-vịt.

Thịt dê

1 đồng mỗi kilô — Gan 1b ở 20 tới 0 40 (trọn cái) — Bầu 0 20 — bộ đề lòng 0 20.

Nam-kỳ nông vụ

Haliên. — Khắp nơi đều gặt hái rồi. Mùa màng hơn các năm thường hai phần mười. Mưa trong kỳ nầu tháng, rồi làm hại lúa chưa đâm vô bộ.

Giá lúa bực trung từ 3 đồng 80 tới 4 đồng 60 còn gạo từ 7 đồng 50 tới 9 đồng 20 mỗi 100 ki-lô.

Miền-điện nông vụ

Theo lời khai của mấy quản, chang chi đối với cho đặng trong tháng rồi về số đất đã gắc được, hoặc không được. Mới Hạ Miến-điện đã phóng trước rất nhằm và nhứt là nơi Miến-điện Thượng thì nhằm hơn. Tính theo số phóng, thì sự gắc bên Miến-điện sẽ đặng 7.164.472 tấn lúa, số lúa đựa làm ra ngoài là 6.455.158 tấn.

Theo số phóng định chừng của vài quận thì có cao, song cái số của Nhà-nước định dự phóng cho dân trong xứ ăn thì nhiều hơn sự chắc thiệt, và số nhiều chừng nầm rồi đã dưới xa sự thật, coi bấy nhiêu đó thì rõ.

Lời khai của các nhà máy chi rõ rằng sự dạp lúa mùa gắc nầy khá làm, và theo lời dọ hỏi của phòng Thương-mãi, thì tưởng không ích chi phải đổi dời những cách xưa nay dùng trong việc phóng định rồi đây. Cái số lúa dự sẽ chở ban năm nay ra ngoài tỉnh chừng 3.530.409 tấn, tính ra gạo thì 2.735.750 tấn, trong ấy ước chừng 250.000 tấn của tỉnh Akyab và còn lại bao nhiêu thì là của tỉnh Rangoon, Bassein và Moulmein. Thay lời đọ nơi sở Thương-chánh và phòng Thương-mãi, người ta đọ số của năm ngoái còn lại năm nay sẽ chở bán ra ngoài chừng 70.000 tấn gạo.

Phải biết. — Nếu lấy số lúa tính ra số gạo, người ta đo theo cách của phòng Thương-mãi như vầy : 100 tấn lúa thì được 77 tấn rưỡi gạo lức.

Lúa. — Trong tuần rồi, số tàu tới ăn cỏ trở hơn một thì, song còn ít lắm. Giá mất hơn : trước định tù 175 tới 178 chỗ theo tương sông.

Tuần rồi rồi đây nhằm ngày 21 janvier 1921.

NHÀ HÁT BÓNG MODERN

Tại Saigon, đường d'Espagne, môn bài số 215 (Sau Chợ-mới SAIGON)

MỖI BUỔI CHIỀU HÁT 2 XUẤT

Từ 7 giờ tới 9 giờ và từ 9 giờ 1 khắc tới 11 giờ rưỡi

Đổi bản mới mỗi thứ 2 lần — *Ngày THỨ BA và ngày THỨ SÁU*

MỖI BỮA THỨ HAI HÁT CẢI-LƯƠNG

BẮN MỘT chiếu thứ nầu 17 tây tới chiếu chúa-nhựt 19 Février 1922

1.-2.-3.-4.-5.-6.-7.— **SỰ HUỜN PHỤC TÁNH TÌNH VÀ SỰ NGHIỆP CỦA TÊN SHERRY**

Tên Shéridan tự là Sherry, quê ngụ xứ Huế-kỳ, con chàu dòng giống của người Anglais và cũng là con nhà tay phú hộ khi trước. Vì vận xui nay trở nên nghèo khổ mà lỡ lay say sưa. Tuy phận hèn như vậy song thấy nàng Morna ở Brien, là con gái của bà Compton, thì đem lòng muốn. Ngày kia người vô ở tại công với ông Andrew Gilman, là người giàu có mà rông rít lắm. Muốn cho đặng vừa lòng ông chồ, thì tên Sherry làm công chuyện sốt sắn và bỏ sự uống rượu say sưa. Ngày kia ăn trộm đến lấy đồ của bà Compton tên Sherry bắt đặng. Vì nghĩa và thấy Sherry nay trở nên tử tế nên nàng Morna ở-Brien với đành kết nghĩa.

8-9-— **ĐẠI-MẬT-SỰ**

Bổn tuồng phân làm 15 hồi, có **PEARL WHITE** làm chánh vỏ.

Hồi thứ sáu : **MỘT NGƯỜI LẠ MẶT**

Khi Vauquelin bị đạn ngã xuống, thì bé gái đó đi bắt Evelyn và Mackay đặng hỏ với thằng đầu bàng, song có Mackay hiệp lực nổi phá. Chúng quân đọ thám nhảy tới đám Evelyn song cũng có Mackay nỗ lực đã phá trông vậy. — Lối nửa đêm có một người lạ mặt đến mới Evelyn và Mackay dòm coi Evelyn và Mackay không sỏ là ai song cũng vưng lời. Mà trước hết nó đã có thông tin với bọn mật thám đặng bắt Evelyn và Mackay đem bỏ vô nhà lồi chỗ nhốt những người bị bịnh điên cuồn đề tọa.

THỨ-NĂM và CHÚA-NHỰT có hát ban mai, đúng 5 giờ chiều khỏi sự hát, giá phân nửa.

GIÁ TIỀN CHỖ NGỒI

Bậc riêng 1 $ 00 | Ghế hạng nhứt 0 $ 60 | Ghế hạng nhì 0 $ 40 | Giản 0 $ 30

Xe máy đạp hiệu ALCYON

đua ăn hạng nhứt

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lảnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì M. Le Stunff ngồi xe máy đạp hiệu **ALCYON** ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lảnh phần thưởng khai trường thì M. Trần-văn-Thình hạng nhứt, M. Trần-văn-Chánh hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu **ALCYON**.

廣東二天堂大葯房

NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

38, rue de Canton — à CHOLON

Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations du sérums-tances de la Pharmacopée chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications des notices ou des étiquettes. Enfin, elles sont en tous bon état de conservation.

Sao lục từ vi bằng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 October 1921 chứng nhận :

Các thứ thuốc của tiệm tôi nói trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-kinh. Thuốc của tiệm tôi không có món chi hèn hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc riêng hoặc theo, thì phải có sự theo các lời dặn hay là coi theo nhãn. Nói tắc một đều là thuốc, của tiệm tôi đã lâu chẳng hư.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG THANH TÂM NGƯU-HOÀNG HUỜN

Người nào chỉ trị nam phụ lão ấu, thình thình nổi sưng đau chẳng; hoặc trúng phong trong khi lối tình nhơn sự, mặm miệng méo, cùng con mắt lác lưỡng tay chưn quu rút, rùng thì phát nhiệt, xe khí xông nhâm, phát cuồn nhảy nhót, giựt tay giựt chưn; hoặc nhức đầu hen, bụng có nhức đau; xây xẩm tối mắt, nhức nhối cả mình; hoặc bị con phong chứng khí, đau thắt ruột gan; phong đàm ngăn trệ, khí huyết rối bằng thông tuần bốn phách am, năm ngũ chẳng yên ổn v... Nhứt thiết các chứng tình nguy cấp ấy, thì dùng thuốc nầy ; ấy là một thứ thuốc khỏi tử hồi sanh phò nguy cứu cấp, công hiệu như thần.

Hễ uống nó vào thì thanh tâm trừ đàm, đã thông cứu khiếu lại tiêu trừ ác dịch tức khắc an nhiên.

Chi như con nít mà bịnh kinh phong, cảm mạo phát nhiệt, sanh bịnh đa-đề, khó ốc sửa, trịch trệ đau bụng thấy đều dùng được.

Người lớn mỗi lần phải uống một hườn như bịnh đau lâu phải uống gia bội ; uống với nước gừng.

Con nít phải uống nửa hườn, nếu bé hơn thì lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mà cho uống, hoặc thoa nơi nơm mà mà cho nó bú, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc nầy từ được Tổ truyền đến nay, bổn đường hằng gia tâm nghiên cứu roi chọn những phương thuốc quí liệu mà ý theo phép chế ra mà làm hườn; uống chừng nào hay chừng nấy.

Kỉ an cả và đủ rau cả sống sít lạnh lẽo, cũng kỉ đồ hàng sát.

Đơn-bà có thai chẳng nên dùng.

Chư tôn có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn Ông PHẬT kẻo lầm đồ giả.

Giá mỗi hộp gầm 4 hườn . . . 0 $ 80 — Hộp gầm 2 hườn . . . 0 $ 50
« hộp cây 4 hườn, . . . 0 80 — Hộp cây 2 hườn. . . . 0 50

Ai muốn mua sỷ (*en gros*) các hàng lụa Bắc-kỳ (*Soieries du Tonkin*)???

Như : Lãnh rộng trơn, bông lãnh hẹp, địa nhỏ hàng, mình quế, viền bông đen bề bông tiêu, bông hột mè, hoa tròng, viền trắng 3 cái, sa trơn, xe bông, lụa các thứ, nhiều mình gọn v. v. màu nâng, bông phấn, la cây, đen, trắng hột mè.

Nên viết thơ tới thẳng cho tiệm MAISON TONKINOISE ĐỒNG-THỊNH, Rue de la Soie n° 4 à HANOI, mà mua.

Tiệm ấy mới chế ra thứ lãnh 1 cây 2 áo dài đủ mọi màu tốt và chắc lắm, nhằm hàng nhiều mình gọn và ghé thonet, ghé chao (Rocking-chair) bằng mây nhe mà coi ngộ lắm.

Bước hàn thiết thà vì đã tính giá riêng rồi ha cho mấy nhà mua sỉ đặng kiếm lời nhiều.

Viết thơ hỏi kiểu (échantillon) cũng đặng, hay là muốn khỏi mất thì giờ, viết thơ hỏi hàng cũng vậy, vì đã có giá riêng tính cho bạn hàng (clients) chẳng hề tính đủ trước thì

Gởi contre-remboursement, song gởi một phần tiền trước hay là gởi trả đủ trước thì sẽ đặng trừ 2%, về cái phần tiền đã trả trước đó. (Toute avance de fonds sera déduit à notre remise de 2%).

Gởi mandat trước xin đề như dưới đây :

Madame LƯƠNG-NGỌC-BẢN, 4 Rue de la Soie à Hanoi.

Hỏi các ông chủ có XE-HƠI ! *Nếu xe hơi của các ông có bảo-hiểm mà nay đã hết hạn rồi muốn gia thêm.*

XIN CÁC NGƯỜI NHỚ LẠI : Tại hãng Đông-Pháp bảo-hiểm mà bảo kiết cái xe hơi của các ông thì các ông được có lời từ 30 cho đến 35 phần trăm rẻ hơn các hãng khác. *Xe của các ông có sự gì nguy hiểm thì hãng bồi thường lập tức.* Khi vấy các ông viết vài

PHÁI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON —

PHARMACIE LIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KÊ NGHỊ P CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vẫn là cư-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trộng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc tuần theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi đưng đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiệu hiền đải sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho y theo toa của quan thầy.

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

DU DOCTEUR RIP

Vệ-sanh TƯỚU của Lương-y RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cùng là trán kiện tinh thần, bết kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khi lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn môn hễ uống rượu nầy vô, thì lấy đặng cử lão thành đồng, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại mặng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn đà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lẫm liệt, da thịt đỏ săn, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trử bán tại tiệm thuốc Tây ở *đường Marti số 190, Cholon.*

Dépôt PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue d Marins CHOLON.

PHAN-HAM

Thợ làm yên-ngựa Song-mã và Độc-mã

Khoa-chang, Khoa-do

Hanoi — 5, Rue Jules Ferry, 5 — Hanoi

Chúng tôi kính trình chư qui-khách biết rằng: Bổn-hiệu làm các thứ Yên-ngựa, đồ song-mã, Độc-mã, Rương Vali và các thứ đồ dùng đi đường làm bằng da bên Tây, đa Hồng-kông thật tốt. Làm rất kỹ-lưỡng giá, bán phải chăng. Các qui-khách có lòng chiếu cố muốn đặng thứ gì hay kiểu mẫu nào xin gởi thơ cho Bổn-hiệu, chúng tôi tận kỳ tâm lực làm được như ý của qui-khách sở dụng. Hễn mua buôn nhiều thì Bổn-hiệu sẽ tính giá riêng.

Bổn hiệu có mở hiệu thợ may Tây, Annam nữa.

HÃNG

A. RICHAUD

có cần dùng một người **Họa-đồ** vẽ bàn ghế *(ameublement).*

Các nhà phú hộ ở nhằm chỗ không có đèn điện khi thì gắn mua đèn hiệu **TITO LANDI** thắp bằng dầu sáng mà dùng.

Đèn nầy tốt hơn các hiệu đèn khác.

Có trử bán sỉ tại hãng **ENILE PEYSSON** ở Saigon, ngang nhà hát Tây, mỗi bài số 6

Thơ tín vãn lai

Tambinh, le 14 Février 1922.

Kính bẩm ông chủ Bút,

Vẫn tôi là một người tiện thiếp ở chốn quê mùa, mà chỉ muốn biết các việc bán bàn Tuồn tuồn của tờ qui báo ngài, lời nói nhiều đều rất có ích rất bao nhã vô cùng, là vì thường khi tôi có mượn quí báo của người chị em bạn của tôi coi rồi thì tôi xin mượn về mà coi lại, đã nhiều lần quá sợ e ra chỗ mích lòng, chị em bạn. Nay tôi xin gởi dở số bạc 6$00 xin ngài vui lòng cho tôi mua một năm trọn là 12$00. Chừng đôi ba tháng dây tôi sẽ gởi lên cho ngài đủ số. Tôi nhơn diệp kính thăm ngài và bửu-quyến của ngài đặng vạn cát như ý và tôi cũng kính cẩu chúc cho tờ qui báo L. T. T. V. dặng muôn ngàn tuổi hòng diều dắc cho mọi người Annam đặng mau lên đường văn-minh tấn bộ.

Tôi cũi xin ngài cho tôi xin luôn góc giấy trong qui báo ngài đặng ấn hành mấy lời của tôi trong thơ nầy, đội ơn ngài.

Nay kính.

Mme Lưu-phước-Đình

dite Cô Chín Đình.

Tương-lộc Tam-bình (Vinhlong).

Trương-Liêu ăn cướp.

Ngày 11 février, tại hạt Baria xảy ra một chuyện tôi xin đăng báo cho chư qui vị nhàn lãm.

Có hai cậu ăn mặc theo hàng công-tử, người ở hạt Biên-hòa, làng Phước-lai Phước-kiến; hai cậu nhàn du tại Cap St Jacques cũng xem phong cảnh. Mãn cuộc kêu xe tại đó, xe số 38 mà trở về. Hàng phòng lưu ngồi xe cao an tối quá, khi xe đi vừa đến khúc *cu ông tử*, biểu chú đánh xe cho ngựa nghỉ. Đoạn một cậu xuống xe rút đao đưng ngay hong chú đánh xe, còn một cậu thì ôm chặc chú lại mà kêu lói lết vô *rừng cột lại* và nhét khăn vô miệng. Chú đánh xe muốn cự dưng hết sức, ngặc có một mình, cũng sợ ngọn dao ngay cần cổ; vì vậy để cho mặc tình hai cậu làm sao thì làm cho đến nước. Lấp tức 2 cậu công-tử trở ra lên xe đánh đi tuốt. Chàu ôi, thường hàng thế gia, hay đâu mắc cha ăn cướp! Còn phần chú đánh xe dây, lấy làm tội nghiệp cho chớ phận sự ông chủ sơn-lâm lớn hồng, phải lo cứu mất thì rồi trong cơn loảng hoảng, bèn rảng sức vẫy vùng dây chơi đến nước mới xuất được chạy tuốt ra đường. May nhờ gặp lúc xe Ô-tô đưa bộ hành qua Baria, mới thuật đầu đuôi cho chủ đánh xe kia rõ, rồi xin người xe ấy tuốc theo về Baria mà báo với cò bót. Cũng thời may khi ấy có ông Trần đại nhơn là Trần-văn-Tuế làm phận chủ trường tiền có lòng với làng lấy xe hơi của ông chạy tuốc theo và đem theo một tên linh sang đâm lun bắt. Bắt được một cậu tên Liêu họ *Trương*, còn một cậu nữa phòng xuống xe khư tuốc. Cũng một khi ấy, có chú xe ở Baria số 116, tuốc theo, trên xe có 3 người đem cây heo và đủ đồ tây thần tiếp cứu; nhưng bởi xe ngựa đi trước xe hơi mà tới sau, cho nên khi đến nơi đã hoàn thành công việc. Ông Trần đại nhơn đem tên Liêu về giao cho cò bót giam vào khám đường. Bà con có bắc coi đó mà coi, *Trương-Liêu* xưa ra phò vua vực nước, còn *Trương-Liêu* ở Phước-lai Phước-kiến nay lại phò xe ngựa của người ta mà dong cương mới là kỳ cực cho chớ. Hỏi dây có lẽ quan xin tra gạn nó cư trú tại Baria nhà nào mà tâm bật cậu công tôn trốn đó. Không biết phải *Hàn-Chữ* đó chăng?

Vong-Trăng.

PENSIONNAT

Huỳnh-công-Phát

19, 33, Boulevard, [illegible]

Cầu-ông-lãnh, SAIGON

Kính tỏ cùng trong Lục-châu đặng rõ: Trường tôi ngày 21 Janvier hai và ngày 15 Février tôi dậy tựu học lại.

Học trò cũ xin nhớ tựu cho đúng ngày, kẻo hết cho, vì các trò trước mất cũng thay rồi, trường dậy hết chỗ hai tháng nay; đến đổi phải cam-lỗi với nhiều qui-vị có lòng tin tưởng đến trường tôi, nên đem em cháu lại học, song vì đến muộn, nên không còn cho.

Trong hai tháng nay, tôi có hứa với nhiều qui vị, qua Tết khai trường lại, trường sẽ mở rộng thêm hơn nữa, nay tôi đã làm y lời, mở rộng thêm nhiều, từ ngày 15 Décembre rồi đây, đến nay — Nên tôi xin nhiều qui vị như muốn cho em cháu học trường tôi, xin gởi thơ dặn chỗ trước và đem nhập học đúng ngày thì mới chắc có cho.

Trường tôi qua kỳ tựu trường tháng Août 1922, khởi sự *mở lớp* 1re année (cycle complémentaire) đặng dạy luôn tới thi bằng cấp tốt-nghiệp tây và nam (Brevet élémentaire et Diplôme d'études complémentaires).

Nay kính.

HUỲNH-CÔNG-PHÁT

Lựa vì bây nhiu thu đem hai hiệu thứ hảo (Le Pétrole Ancre) của hãng **Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles** mà dùng. Dầu nầy thấy it hao đã đặng sước tỉ không có khói. Thiệt là thứ dầu tối nhứt hạng trong Hoàng cầu.

Tổng Lục-châu các tiệm thay mặt cho hãng

Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles

đều có bán thứ dầu hai nầy.

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đều chi, xin viết thơ cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường *Boulevard de la Somme, số 700.* Chỗ hãng sẽ hồi hồi lời liền tức.

Hãng **ENILE PEYSSON** ở Saigon, ngang nhà hát Tây, mỗi bài số 6 có bán đủ thứ đồ ỷ phục cho đờn ông và các cậu trai đứng. Đồ đã tốt theo cách văn-minh, mà giá lại rẻ hơn các nhà buôn bên Đông-pháp.

Có bán áo sơ mi, cà-ra-vát, nón dì chơi và nón coi ngựa, đi máy bay, đi xe hơi, vớ, giày, vớ và quần áo cho con nít, dầu thơm, đồ để dùng đi đường, đồ dùng hoa hình, đồ để chơi Tennis, đá banh, vân vân.

HÃNG

Etablissements Indistriels

DE SAIGON

(Vốn 2.500.000 quan)

Phòng việc ở đường Mac-Mahon mỗi bài 25 và 27

Trọi thơ ở Quai de la Marne Khanhhoi

Hãng mới nầy là hãng nội nghiệp cho hãng cũ Boubaby, chuyên làm những gạch bông bằng xi-măng và chuyên sửa đồ các thứ máy như là máy xay lúa, máy ép dầu và máy xe.

Hãng mới nầy từ nguyên nội nghiệp hãng cũ Boubaby đi sẽ thêm khi dụng nhiều lắm cho nên công việc làm đã mau lại thêm giá rẻ.

Hãng mới cũng có bán và sửa xe hơi, lại riêng hãng làm đại-biểu cho các hiệu xe Huê-kỳ như sau đây:

Chandler, Buick, Cleveland, Chevrolet. và các hiệu xe Langua như:

Gregoire, và Matford.

Từ nay trong tới nầy chẳng có hãng nào bán xe hơi giá rẻ như giá của bổn hãng đinh, vậy xin Lục-châu qui khách khi nào muốn mua xe hơi hãng hiệu cho biết giá cần bổn hãng rồi sẽ đi mua.

Bổn hãng có trử các thứ đồ cho nhà máy và bán đủ các thứ dầu nhớt để chế máy; lại hãng có bán máy xay gạo và máy xay lúa.

Bổn hãng đã có danh với người Annam đã lâu, lấp ra từ năm 1872, lại cũng đặng lòng người Annam tính cậy.

Vậy bổn hãng kính xin Lục-châu qui-khách, cứ bổn hiệu mà đến hay là tư thơ thương lượng mỗi khi qui khách cần mua gạch bông xi-măng, xe hơi cùng đồ chi và máy móc, hay là có cần dùng hỏi đều chi bổn hãng sẵn lòng trả lời liền và cũng sẵn lòng loan tính cho đặng như ý qui khách.

* Hãng nầy có bán thứ rượu chát đỏ và trắng hiệu **VINS BERMOND DE BORDEAUX**, của hãng Bermond để lập ra hơn một trăm năm.

Bán nguyên thùng. Giá rẻ và rượu lại tốt thượng hạng.

Kho trử đồ hoàn cầu

MAGASINS UNIVERSELS

187, Rue Catinat. SAIGON

Dầu thơm d'ORSAY		« CORONA »		HAZELINE SNOW	
HIỆU		Vỏ hột thấp bằng rượu alcool	13$00	Crème để dùng thoa mặt	
• Le cœur •	4$50			một ve	0$50
• Violettes •	5 25	Đèn thấp bằng alcool (Có đủ vận tiềm đèn)	1 25		
• Fleur de France •	6 00				
• Camélias •	7 00				

SA-BÔNG cục nhỏ hiệu • BONDON • có thấm dầu và it hao . . . . chục 12 . . . . 2$00

Dattes Muscades		Cigares « MINERVA »		Dây deo đồng hồ tay bằng	
Hộp 800 gr.	5$50			xăng thiệt (đờn ông đờn bà đều có)	5$25
Đồng hồ nhỏ « IVEA »		Reina-Victoria		SPARKLETS	
Antimagnétique	11$50	hộp 100	10$50	Soda, sực 12	
Thứ muôn, vàng thiệt, có dây deo tay bằng da (cho đờn ông)	12 00	DYFOAM		cartouches	5$50
Thứ trắng, vàng thiệt, có dây deo tay (cho đờn bà	12 00	Sa-bông để nhúm một cục	0$50	Syphon	8 75
Thứ bằng bạc, chạm vàng (cho đờn ông	13 00	chục 12	3 00	ĐỒNG HỒ CHUÔNG	
Bằng Nickel uni	6 50	NAPPE trải bàn		nikelé	9$95
Đèn điện khi có pile để cho mấy người đi xe máy dùng (dủ bộ)	2$00	bia có vẻ lông mau, trong trắng (1,50 1,60)	4$50	Cabourg	6 00
Thứ bỏ tuổi (dủ bộ)	2 50			LY để bàn ăn	
Đèn không nắp (dủ)	1 00	Khăn trải bàn		Mi-cristal chục 12	9$50
Đèn không nắp (dủ)	2 25	Vải mịn 2 mât (1,50 1,60)	3$50	Deo cco	
Pile không thể bỏ tuổi	0 50			DURHAM-DUPLEX	
— để đèn nắp	1 00			Kiểu D.M.R.	1$50
— để đèn nắp	2 00			— H.L.K. có đồ phụ để hết deo	6$00
— để đèn nắp	2 70			G.G.P. (bằng bạc)	18 00
KREMENTZ		GRAMINOL 1 hộp	1$00		
Nút cà bằng vàng 14 carats	0$25 1 hộp	SUPERCAO id.	0 50		

PENSIONAT

Khuong-huu-Phung.

VINHLONG.

Préparation rapide au Certificat d'Etudes primaires.

Nuôi kỷ, dạy cẩn. Thường năm thường thi đậu nhiều; nên học-trò càng ngày càng đông.

Năm rồi thiếu chỗ nên bổn-trường mới mở thêm rộng rước đặng ba mươi chỗ ngủ.

Qui-ông qui-bà muốn cho con học, xin viết thơ trước, lựu *trường* sẽ có chỗ sẵn.

Pension complète.

Giá tiền trường:

Lớp nhứt (thi bằng cấp sơ-học) và lớp nhì	14$00
Lớp ba, lớp tư và lớp năm	13 00
Lớp sáu (học chữ quốc-ngữ)	12 00
Demi-pension.	
Lớp nhứt, và lớp nhì	7 00
Lớp ba, lớp tư và lớp năm	6 00
Lớp sau (học chữ quốc-ngữ)	5 00
Externat.	
Lớp nhứt, và lớp nhì	4 00
Lớp ba, lớp tư và lớp năm	3 00
Lớp sáu (học chữ quốc-ngữ)	2 00

Cách-thức trường, in riêng từ bản; xin viết thơ hỏi, bổn trường lập-tức gởi cho.

Ngày tựu-trường : 17 février 1922.

Trần-văn-Trí

76 rue d'Alsace-Lorraine 76. Tiệm cầm đồ

SAIGON

Bán sỉ và bán lẻ đồ phụ-tùng xe máy và xe kéo. Bán xe máy và xe kéo. Có đóng sẵn xe kéo cho mướn cũng là xe nhà.

Người chỗ tiệm nầy để có làm lâu trong hãng người Langsa, mới lập tiệm cho nên đồng xe khéo chắc chắn và kỹ lưỡng làm mà lại bán giá rẻ hơn mấy hãng khác.

Xin chiêu cô

Đời thạnh trị thái bình, tôi con người sanh sản ra càng đông đảo hơn khi trước bội phần, bởi vậy tôi đóm thấy mỗi khi Saigon có bày chợ Tết, hoặc là cuộc chi v.v. thì tôi nghiệp chủ quí khách ở lục-châu lên Saigon chơi, mà chẳng đủ khách-sạng nghỉ ngơi, làm tự vui thành ra buồn. Bởi vậy chúng tôi mới lập ra một tiệm ngủ hiệu *Nam-trung Khách-sạng* tại đường Nemesis N. 101-103 gần bến gốc tiệm cầm-đồ Saigon. Phòng ở tứ phía theo mặt đường đi, rộng rải mát mẻ tử bề và yên tịnh, lại gần các ngả đường xe lửa Cholon, đường giữa đường mé sông, và xe hơi-hiệu xe Mpho, tất tiện cho qui-khách, khỏi lên xuống.

Cũi xin qui khách tường tình đồng-bang giúp cho chúng tôi nhờ vậng, thì ơn ấy gội tạc hằng ngày.

Quản-Lý. HIỆP et THẮNG.

Thời-sự Cẩm-Nang

Thời-sự Cẩm-Nang chứa-đựng đủ hết những điều cần dùng trong một năm, ai có một quyển sách tối cần tối yếu để khảo-cứu việc thời vụ phải thay đổi hoài.

Bổ xuất-bản năm 1922, xin gởi đến nhà in ông Nguyễn-văn-Của 157 Rue Catinat Saigon mà mua kẻo hết.

Giá một quyển ..... 2$00

Lời rao cùng các vị điều chẩn!!! Hãng **EMILE PEYSSON** ở ngang nhà hát Tây, môn bài số 6, Saigon, kính bỏ cho các đồng bay rằng có bán một thứ thuốc hiệu **RATINOL SPECIAL** để giết chuộc ngoài ruộng **MÀ THÔI**. Như đồng thuốc nầy thì phải giết chó khéo, **ĐỪNG CHO CÁC LOÀI VẬT TRONG NHÀ ĐỒNG ĐẶNG VỊ SỰ THIỆT HẠI LẮM.**

SOCIÉTÉ INDOCHINOISE DE TRANSPORTS

Tại sao mà xe hiệu FORD thiên hạ dùng nhiều hơn hết?

Tại nó rẻ hơn

Nó ít tốn hơn và

Gọn gàn nữa

Hơn 400 cái xe FORD chạy trong Đông-Pháp rồi

Giá xe 5 chỗ ngồi..... 1.978 $

Giá xe Camion 1 tấn..... 1.800

NÊN ĐẾN MÀ COI RỒI CHẠY THỬ TẠI: Société Indochinoise de Transports

4 rue Filippini, SAIGON

Có bán Caosu MICHELIN **Đại biểu**

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thảo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng Denis frères có trử mà thôi

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIỆN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không.

HÃNG

ông P. Bibeyrolleset Cie

19, Place du Château d'eau, Saigon
số 10 gần giếng nước Saigon

Có bán máy xay lúa và đồ phụ tùng cho máy

Thay mặt cho hãng Ông F. H. SCHULE.
Có thợ rập máy giỏi ở tại hãng.
MÁY TỐT CHẮC — Ai muốn sắp đồ thì nào, thì chỉ giùm không ăn tiền công.

ĐÈN LÒA *Đốt có mùn năng,*
hiệu BEST WIZARD.
It tốn dầu.
không hang hao,
Sáng trắng ngon.
Không hay nghẹt,
Đẹp đốt.
BÈ.
Nội Nam Kỳ có một mình tiệm
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
84 *đường Espagne Saigon*
Có trữ hai kiểu đủ mà thôi.

Trong lục-châu quí vị nào muốn dùng rượu chát trắng và đỏ thiệt tốt lắm đáng nước trái nho thì nên đến hay là viết thơ cho hãng EMILE PEYSSON ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4.

OÁN-HỒNG-QUẢN *THỨ SÁU*
in rồi, thứ bảy còn tiếp.

Cáo thị

Hội Vinhlong Thương-nghệ công-ty, kính cho đồng bang hay rằng chiếc tàu « Phân-Nuôi » của hội đưa bộ hành và chở hàng-hóa, từ Saigon đi Nam-vang và ghé Mytho, Vinhlong, Sadec, Bắt sét, Cái-tàu thượng, Caolãnh, Chợ thủ, Hồngngự, Tân-châu, Vĩnh-xương, Vĩnh lợi, và Banam.

Tàu rộng và lớn chia ra làm ba hạng. Xin đồng-bang chiếu cố dùng giúp nhau cho nên việc.

Tại Saigon đi mỗi ngày thứ tư tám giờ tối.

Tại Nam-vian đi mỗi ngày chúa nhựt bảy giờ sớm mai.

XE MÁY
« La Semeuse »

Hiệu cũ Langsa đã bán trong Nam-kỳ có 30 năm rồi.
Bánh tròn, tay cầm lộn lên xuống được đỡ chân bánh.
Hành sát cùng hành cây.
Giá sụt nhiều
Người chánh trữ là : ông.
BERTHET CHARRIÈRE và Công-ti tại Saigon đường kinh-lấp môn bài 68.

Tiệm đóng xe
Sửa xe cũ thời đổi đồ phụ tùng
Đường Lucas nhỏ số 99 và 101
ĐẤU-HỘ Saigon
TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

TRỊ BỊNH YÊU PHẠP

(Consultis medicum)

Chư vị muốn cho trong nhà có một thứ rượu mạnh đáng trong lúc đau rết, hoặc nóng lạnh, tỉ tí không dùng lâu, thì hãy mua rượu **Rhum mana** *là rượu thiên hạ rất khuyên có lại tối hơn các thứ rượu rhum khác.*

Hãy coi cho kỹ kẻo lầm thứ giả, hãy nài cho được cái ve có niêm nhãn trắng.

Có bán trong các tiệm hàng xén

Bán sỉ : tại Hãng MARSEILLAISE D'OUTRE-MER
Một mình trữ bán
Ở đàng Ohier — SAIGON

Tiểu-thuyết

DỊCH THEO SÁCH TÀU

CHUYỆN HOẠT TIÊU-NGỌC VÀ LÝ-SANH
(Tích dịch ở Tinh-Sử)

Lý-lịch lê người Lăng-tây, lúc chàng 20 tuổi đi dạy tiểu-sử, nhơn qua sang năm vua có mở khoa thi Bác-học ở nơi Thiên-cang. Lúc ấy mùa hạ tháng sáu, chàng sắm sửa đến trường-an, ở trọ vào làng Tân-xương để được tiện bề ứng thi. Chàng là người tuổi trẻ lại có tài văn-học, thường bài của chàng làm ra, đều là như phun ngọc nhả châu, thi người xanh kịp, sầu cho đến mấy bậc đậu trước, cũng phải chịu chàng là cự-phách (1).

Chàng thường ý mình có cái giá-trị thanh cao như thế, nếu kết nghĩa được hội người đẹp để khi vui thành, thì trăm năm mới phỉ nguyền sánh phụng, đẹp duyên cởi rồng, nên chàng đến đâu nghe có xóm Bình-khương (2), thì đều đến chơi cả mong sao cho gặp được người như ý.

Ở Trường-an có mụ Bạc-thập-nhứt nương nguyện là người thanh-ý (3), nhà quan phó-sứ Tịnh, ra làm lối mãn cho phường nhà trò ở Trường-an đã hơn mười năm nay. Mụ này tính nết khôn ngoan, nói phỏ khôn khéo là gì bỏ sắc tự phong, mụ thâm hễ thấy hơi đồng tiền mỗ, liệu chi làng chơi, một cách rất là trân-trọng, dâu ai lòng có sử cầu, thì mụ hết sức ứng phó cho thỏa đáng cả. Nên những kẻ hào khách phong lưu đã đến Trường-an, chẳng đi là khỏi qua trình diện nơi nhà mụ Bạc-thị.

Mụ ấy thường chịu ơn của chàng Lý-lịch, cũng mong kiếm cho được người lạc-nhạn trầm ngư, (4) để trả ơn cho chàng kẻo lâu nay chàng ao ước.

Một buổi chiều Lý-lịch đang ngồi trong nhà trọ, vừa nghe tiếng gõ cửa, chàng vội vàng chạy ra, thấy mụ Bạc-nương bước vào, Lý liền hỏi rằng : Ơ! Bạch-khoan hãy giờ đến đây, có điều gì vui không? Mụ cười mà đáp rằng: Có, có! Gần đây có một nàng lịch-sự lắm dường như một người tiên mới bỉ trích xuống hạ trần, song nhà nàng vốn giàu có, không phải chỉ đến tiền bạc gì, chỉ cần một người cho tài tình phong-lưu mà thôi, lâu nay kén chọn đông-sàng đã hơn mười người rồi, mà chẳng anh nào lọt mắt nàng cả. Vậy tôi muốn đem cái hảo mộng của nàng tiên Tô-cô để ứng triện cho chàng, tôi đã giải bày cách điệu tài bè của chàng cho nhà ấy nghe rồi, si nấy cũng đều bằng lòng cả.

Lý-lịch nghe lấy nhiều lời mừng rỡ trăm bề, mới tạ ơn mụ mà nói rằng: Hẳn được như thế, thì tôi chịu ơn thâm của mụ đến nhiều công chẳng dám quên, nhưng hỏi đến tên họ và chỗ ở nàng, mụ rằng : Có nầy con gái út của ông Hoạt-công tên là Tiêu-Ngọc, mẹ nàng là Tịnh-trí, tức là người hầu yêu của ông Hoạt-công ngày xưa. Lúc ông mất, nàng còn bé, anh em nhà ông cho Tịnh-trí là tiện-thứ, không kể vào dâu, mới chia cho một it của cải để đi ở nơi khác mà làm ăn, nay nàng Tiêu-ngọc lớn lên cũng it người biết là con ông Hoạt-công vậy. Châu ôi! Nói đến Tiêu-ngọc lại còn si hàng nữa, nhan-sắc nàng đẹp đẽ như đóa xuân-hoa, dây dặng như vành thu-nguyệt, nói phỏ tế-chỉnh mà uy-nghi, lại còn khúc-hát càng-dáng, câu thơ bộ vận, đều chiếm được nhiều phần thanh-cao, lâu nay Tịnh-trí bảo tôi tìm một chàng rể tốt, cách điệu cho xứng nhau, tôi có thuật đến chuyện chàng, thì nhà họ cũng có nghe tiếng chàng đã lâu, lấy làm bằng lòng lắm. Hiện nay nhà nàng ở bên đông chùa Khúc-phủ, thuộc về phường Thăng-nghiệp. Tôi đã hẹn cùng bà ấy, đến ngày mai độ qua trưa thì có chẳng đến chơi, xin chàng mai cứ đến đó thì có tôi. Mụ nói rồi liền trở ra về, và dặn Lý-sinh ỷ như thế.

Bấy giờ Lý-sinh sắm sửa đồ hành trang mới sai tên cháy-tử là Thu-hồng qua nhà ông anh em chú bác, hiện làm Thanh-quản phủ Kinh-triệu, mượn con ngựa ly-câu, và bộ đồ ngựa rất đẹp, sửa soạn áo xiêm và đợi làm tiết độ sứ. Lúng riêng khắp-khởi mừng thầm nên suốt đêm ngồi chẳng được. Qua sáng ngày một chập, khăn áo chỉnh đốn, mới đem gương ra soi, chàng thấy dung dáng mình xem trời, sự ở năng không ưng chàng. Trong lúc người người hối lâu, thoắt thấy một trời vừa đứng bóng, thầy trò vội vã ra đi, vô câu thẳng ruổi vào con đường Thăng-nghiệp. — Qua khỏi chùa, thì tiến một cửa ngõ, thấy trước cửa có một đứa thanh-nữ đứng độ ngoài Sinh đi đến, thì nó hỏi rằng: Chàng có phải Lý-thập-Lang hay không? Chàng đáp rằng: Phải. Thanh-y thưa: Xin rước chàng vào nhà. Lý-sinh xuống ngựa bước vào cửa. Lý cứ dắc ngựa thong thả bước vào thấy ở đàng xa có vài dứa nhỏ nhỏ đứng đó, cười mà hỏi nhau rằng: chẳng nào lạc-lõi đâu mà đến đây.

(Sau sẽ tiếp theo)

Trần-minh-Tịnh
Commerçant à Vinhlong

Tiệm nầy thay mặt cho tiệm thuốc *Pharmacie centrale franco-annamite* của ông **André Lê-văn-Minh, bán đủ các thứ thuốc Tây.**

Bán hàng dệ, tơ, lụa, giày, guốc, nón Backy thiệt tốt hơn hết, savons Dyfoam nhuộm đủ các thứ màu, xe máy hiệu *Louvet* hàng Thuận-Hoà hiệu Hercule, đồ phụ tùng vỏ ruột, xe máy đi các hiệu, sách vở, mực viết, cho học trò dùng, thơ, tuồng, truyện quốc-ngữ, giá bán re hơn các nơi. Cúi xin quí vị thạnh-tình huệ cố.

FABRIQUE de CASQUES
EN LIÈGE CAOUTCHOUTÉ
La Croix
MARQUE DÉPOSÉE
NHÀ LÀM NÓN BẰNG CÂY LIA TẤM CAO-SU
DƯƠNG-VĂN-THIẾT
208 Quai de Belgique. — SAIGON

Kính trình quí vị hiểu, chúng tôi mới mở một tiệm làm nón bằng cây lia (liège) tấm cao su. Vậy xin quí vị chiếu cố đến nghề mới của chúng tôi dùng nón ở trong xứ sinh.

Những nón của chúng tôi thì rất nhẹ, chắc chắn lắm, khỏi thiết khéo, thông hơi nhiều, không có nấm một được, những đồ phụ tùng làm nón toàn là bằng tốt giá hạ hơn các nơi.

Chúng tôi có đủ đồ về nghề là e nón theo phương pháp âu-châu. Vậy chúng tôi làm, nhà luôn luôn có nón bằng cây lia (liège) để về lớp lấy, chưa kịp cũng bán. *Có để bán tại tiệm* **ĐẠO-HƯƠNG-MAI** 46 - 48 Rue Catinat Saigon, là một tiệm lớn chuyên bán những đồ kỷ nghệ của các nhà Nam.

Kính trình
DƯƠNG-VĂN-THIẾT

Nếu quí vị muốn hỏi tin tức chi thì xin viết thơ cho M. Dương-văn-Thiết, 208 Quai de Belgique Saigon. Chỉ thì tôi sẽ hồi âm cho ở Saigon thường đến lắm nội trong 24 giờ đồng hồ.

Lời rao

Cho mấy chủ xe hảo cho muốn

Nên những thứ Cao su pneus C.G.M cho xe mình.
Vo (enveloppes) hàng nhứt, một cặp 12 $ 50.
Ruột (chambres à air) 5 $ 00
Bán tại Hãng nầu Cao su, ở đường Douaumont Saigon.

TIỆM BÁN ĐỒ CHỤP HÌNH
HIỆU
"Photo Natal"
Ở đường Catinat, 72b
HỌA ẢNH CÁCH HUÊ-MỸ

Hình lồng quyển	
6 miếng giá	5 $ 00
12 miếng giá	9 00
Hình Cartes postales	
12 miếng giá	4 $ 00
Hình nhỏ	
12 miếng giá	0 $ 80
Hình dán giấy hình : 3 miếng giá	0 50
Hình dán giấy thông hành : 2 miếng	1 50

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ
Những đồ phụ tùng, kiểu chụp hình, giấy, và máy chụp hình,
Đồ phụ tùng về bằng dầu (Các thứ màu, Vẽ cái mặt đã sẵn, Thứ thiệt chắc, chơn bền, hộp tráng đồ sẵn dùng, cây cọ giấy, màu tròn v. v.
Mẫu nhuộm nhứt bảo hàng nhuộm đã lâu bảng, giữ vải, hàng lụa, nỉ, dạ v. v.
Hỏi giá và mục-lục.

NOUVELLE CHAMBRE CLAIRE UNIVERSELLE
Như mua được hộp họa hình « LA NOUVELLE CHAMBRE CLAIRE UNIVERSELLE » thì người đặt sẽ được 5 thứ tác thứ sơn thủy, tình, văn vân.
Hộp họa hình nầy làm đồ tốt và đúng lắm.
Hãng **EMILE PEYSSON** ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4 làm Đại-biểu.

Thiệt khéo hạng nhứt
TIỆM HỌA-CHƠN DỤNG
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
55-58 Boulevard Paul Bert Saigon.
Thợ ở tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo-nghệ, và được 3 cái bằng cấp đều xảo Hanoï.
Hình vẽ thiệt tình xảo và để trăm năm không phai.
Chư quí vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáchạch có biên rõ thước tắt giá cả và cắt nghĩa phân minh.

LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE
L. SOLIRÈNE
PHARMACIE PRINCIPALE
PHOTOGRAPHIE
DROGUERIE
PARFUMERIE
PARFUMERIE FONDÉE en 1856
HERBORISTERIE
SAIGON
MAISON DE PREMIER ORDRE

Dầu dánh bóng hiệu MIROR là một thứ tốt hơn hết trong các xứ về chất để dùng giữ nước sáng và mới luôn luôn cho những đồ mình đồng hoặc loại kim là đồ theo phong thổ nó trước trong xứ thường hay bị ten sét. **DÙNG THỬ ĐẾN ÁT CHỊU LIỀN.**

Hãn lẻ trong các tiệm tạp-hóa và tiệm bán đồ đồng sắt tại Nam-kỳ và Trung-kỳ.

CHUYỆN ARAP

(Tiếp theo)

Khi xong việc ấy, chàng đến trước động mà hỏ rằng : « *Sé-Sam, đóng lại nghe* », tức thì cửa ấy đóng liền, vì bận vô thì nó đóng lại lấy nó tự nhiên, còn bận ra thì phải có hiện linh nó mới là cho đóng.

Việc ấy xong, chàng dắc lừa mà trở về thành, và đến nhà rồi, chàng trở về thăm vợ trong sân và đóng cửa ngõ lại tử tế. Chàng bỏ ba cây củi xuống rồi ôm mấy bao vàng vô nhà sắp trước mặt người vợ đang ngồi trên ghế.

Người vợ hớp thử mấy bao, biết là bạc vàng chi đó, liền nghi chồng trộm cướp mà đem về, nên, khi anh nọ đem hết mấy bao vô, chỉ ta vùng nói : « Cha chả! chàng cả gan dâm... » A-ly Bà-Đà khoát mà chận rằng : « Ninh, đừng nói om đó, tôi chẳng có trộm cướp chi đâu, chẳng qua là chúng đi cướp về tôi cướp nó lại. Để tôi thuật lại cho mà nghe thì bậu hết nói xấu cho tôi nữa. A-ly Bà-Đà trúc vàng ra cho một đống, vợ thấy mà chóa mắt đi thôi; và chừng trúc ra hết, chả ngồi bèn đem các chuyện thuật lại cho vợ nghe và dặn vợ phải cho kín miệng.

Người vợ nghe rồi đỡ sợ làm mằng và muốn đếm cho biết số vàng đặng bao nhiêu hết thảy. A-ly nói : « Bậu sao mà khờ dữ thế. Bậu muốn đếm mà làm chi ? Để tôi đi đào hầm mà chôn phức đi mới tiện. » Vợ cải rằng : « Mình phải biết coi số vàng là bao chừng bao nhiêu chớ; thôi thì chàng cứ lo đào hầm để tôi lo đếm. » A-ly đáp : « Bậu tính vậy thì hết chẳng ích chi cả; như bậu chịu nghe tôi thì bậu chớ có làm khùng. Ối mà bậu làm chi đó thì có sức làm lấy mà phải nhớ giữ cho kín việc nầy.

Vợ A-ly qua nhà người anh chồng là Cát-Sinh ở gần đó đặng mượn thùng về lường vàng. Lúc ấy Cát-Sinh đi khỏi, vợ A-ly bèn mượn với người vợ Cát-Sinh. Người chị bạn dâu lại muốn dòm cái lớn hay là cái nhỏ, thì vợ A-ly nói mượn cái nhỏ. Chị kia mau vào trong mà lấy thùng. Chị ta vừa xách thùng lên lại nghĩ rằng: « Con em bạn dâu mình thì nghèo, mà nó lại mượn thùng về đong vật chi đây? » Đó rồi chị ta sanh lòng tọc mạch, lập thế, trét mỡ bò dưới đáy thùng đặng để coi rồi giống chi mình lại đó cho biết. Chị ta đem cái thùng ra trao cho vợ A-ly, mà chị nầy chẳng ngờ chi cả, cứ việc xách về nhà.

Vợ A-ly đem thùng về bỏ đại trên đống vàng rồi cứ việc bốt mà đong riết. Đong thùng nào rồi thì trút thùng nấy lại một bên. Chị ta đong rs thấy vàng ấy nắt nhiều thì lòng mừng khắp khởi chạy kiếu chồng mà nói. Anh A-ly thì mới dào cái hầm vừa xong.

Chàng lo hốt vàng mà trút xuống, còn người vợ mau xách cái thùng đem trả cho chị chồng, mà không để có một đồng vàng dính theo ngoài đáy thùng ấy.

Khi vợ A-ly trả thùng rồi vừa xấp lưng ra cửa, vợ Cát-Sinh mau lật cái thùng lên, thì chị ta lấy làm lạ vô cùng, thấy có một đồng vàng dính đó. Con ấy lòng tham của chị ta phát động, chị ta mới nghĩ rằng: « Thằng A-ly có vàng đến lấy thùng mà đong chớ. Chẳng biết vàng ở đâu mà thằng mạt đó có vậy kia. » Lúc ấy là lúc anh Cát-Sinh mắt lo buôn bán ngoài tiệm, chiều lại mới về. Người vợ ra vộ, ngồi đứng không an, trông cho chồng về mà học chuyện ấy lại.

Anh nọ mới bước vào nhà thì chỉ ta đã nói : « Này, chàng lường mình nầy là giàu rồi chăng ? Thứ của mình đây mà có bao nhiêu, sao cho bằng của chú ba nó. Chú đong vàng bằng thùng, nói vậy thì mình biết. Anh chẳng không hiểu vợ nói chi, nên gạn hỏi. Vợ thuật các việc lại và trao đồng vàng dính theo đáy thùng cho chồng xem.

Lẻ gì nghe em mình khá thì mừng dùm cho nó không hết, Cát-Sinh lại trở lòng ganh gổ, mới trải cho ! Đêm ấy va cứ nằm thao-thức. Sáng ra, mặt trời còn chưa mọc va đã đi qua tới nhà A-ly rồi.

Từ ngày Cát-Sinh cứ dặng con nhàu giàu thì chẳng còn biết tưởng chi đến tình cốt nhục, chẳng còn chịu kêu A-ly Bà-Bà bằng em. Bởi vậy cho nên khi bước vào nhà Bà-Bà thì Cát-Sinh kêu đích danh như vầy : « A-ly Bà-Bà, mầy khéo giả nghèo dữ hả ! Cha chả! mầy giàu vàng bằng đấu mà mầy lại còn làm bộ mượn thùng với tao. » A-ly Bà-Bà đáp : « Anh nói chi tôi chẳng hiểu ; xin anh nói lại cho rõ coi. » Cát-Sinh nạt rằng : « Đừng có giả bộ không biết chi đó mà», và anh ta trao đồng tiền vàng gỡ dưới đáy thùng ra mà tiếp rằng: « Vàng nầy là của mầy, nó dính theo đáy cái thùng của vợ tao cho vợ mầy mượn hôm qua đây. Vậy mầy làm gì có vàng đến lường bằng thùng đó, mầy ? »

Nghe mấy lời ấy thì A-ly Bà-Bà biết rằng việc đã bể rồi và cũng tại vợ nhà mới bể, nên nhẫm không thể chi đến nhẹm nữa, và tùng sẽ phải gượm làm vui mà thuật hết đầu đuôi, công cuộc lại cho Cát-Sinh nghe.

(Sau sẽ tiếp theo)

Tại hãng EMILE PEYSSON

ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, có bán đủ đồ cho đồng-bang ta dùng. Hàng hóa đã tốt mà giá lại rẻ lắm, chẳng hãng nào bì kịp. Lục-châu quí-vị nào muốn mua đồ chi thì xin mời đến hãng hay là viết thơ thì sẽ được vừa lòng.

Có bán đèn TITO-LANDI. — *đồ sơ-mi, cà-ra-oách, mền đã thứ, giày vớ cho người lớn và con nít, dầu thơm, đồ để đi đường, quần áo cho con nít, đồ dùng học hình, hộp họa hình* « La nouvelle Chambre claire universelle ».
đồ để chơi Tennis, đá banh, thuốc **giết chuộc ngoài đồng Ratinol spécial.** — Rượu chát đỏ và trắng bán nguyên thùng hiệu **Vins Bermond de Bordeaux.**

SAIGON — IMP. DE L'UNION TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES

L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Certifié le tirage à 3625 ex
Saigon le 18-2-19